Чубенко Антон Григорович,
директор Академії фінансового моніторингу, доктор юридичних наук, професор

ІНСТИТУТ ФАНДЕРІВ У ЗАКОНОДАВЧИХ ІНІЦІАТИВАХ

Не так давно в громадських колах стало чутно термін «фандер». Саме такими термінами називають юридичних та фізичних осіб які сприяють поверненню активів, які було здобуто злочинним шляхом.

Треба розуміти, що фандери отримують за повернення активів гонорар, як правили певний відсоток від повернутого. Нагадаємо, що Законом України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» визначено, що активи це кошти, майно, майнові та інші права, на які може бути накладено або накладено арешт у кримінальному провадженні чи у справі про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави або які конфісковані за рішенням суду у кримінальному провадженні чи стягнені за рішенням суду в дохід держави внаслідок визнання їх необґрунтованими [1].

В законодавчих ініціативах пропонується залучення Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА) юридичних радників, у тому числі іноземних, які мають необхідні знання, досвід та фінансову спроможність з організації представництва інтересів України у спорах зазначеної категорії, для виявлення протиправних активів в іноземних державах, збирання та аналізу інформації, необхідної для пред'явлення позову від імені України, а також вивчення достатності підстав для пред'явлення такого позову. Це дозволить АРМА, виконуючи функцію участі у забезпеченні представництва прав та інтересів України у закордонних юрисдикційних органах у справах, пов'язаних з поверненням в Україну активів, одержаних від корупційних та інших злочинів, залучати на договірних засадах та отримувати юридичні послуги від судових фондів (юридичних радників), не витрачаючи при цьому бюджетних коштів.

Відомо, що схеми, які, зазвичай, використовуються при виведенні активів, пов'язані із складними множинними фінансовими операціями, які здійснюються через фінансові установи різних іноземних держав з використанням десятків фіктивних компаній, зареєстрованих в іноземних юрисдикціях. Відповідно, виявлення, розслідування і доведення повного ланцюга фінансових операцій з такими активами і встановлення кінцевого знаходження останніх вимагає не тільки великої кількості слідчих дій та експертиз, а також десятків запитів про міжнародно-правову допомогу у кримінальному провадженні, виконання яких триває роками. Але, навіть, встановлення місця знаходження незаконно набутих активів не означає

їх повернення в нашу державу, а лише можливість накладення на них арешту, передумовою для повернення активів є обвинувальний вирок у кримінальному провадженні.

Фандери – від англійського словосполучення Litigation funds (доречі цей термін має множинне значення), як ми розуміємо з наведеного вище, під цим терміном можуть матися на увазі фонди, компанії, інші юридичні особи, фізичні особи, юридичні радники, консалтингові утворення тощо. Традиційно такі компанії засновуються у державах з прецедентної правової сім'ї, таких як Великобританія і США, основною метою діяльності фандерів є отримання прибутку від повернення активів, як правило це компанії недержавної форми власності. Останнім часом у нашій державі дуже часто трапляються запозичення саме норм англосаксонського права. Важливим є чітке формулювання термінів у законодавстві нагадаємо, що наприкінці 2018 року вийшов в світ Термінологічний словник з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та корупції [2], який містить понад 3 тисячі термінів, залучення нових термінів у законодавство потребує ретельного вивчення та обґрунтування.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» Офіційний вісник України від 22.12.2015 – 2015 р., № 99, стор. 13, стаття 3385, код акта 79821/2015

2. Термінологічний словник з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та корупції / Чубенко А.Г., Лошицький М.В., Павлов Д.М., Бичкова С.С., Юнін О.С. – К.: Ваіте, 2018. – 826 с.

Чухрай Ігор Юрійович,
начальник Управління з питань запобігання та виявлення корупції Міністерства оборони України

ДІЯЛЬНІСТЬ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В 2020 РОЦІ

Позитивні результати в реалізації оборонної реформи неможливі без рішучого зниження рівня корупції, яка негативно впливає на обороноздатність України.

Керівництвом та Урядом України боротьба з корупцією визначена одним з головних пріоритетів державотворення.

Наразі оновлене антикорупційне законодавство зміцнило систему запобігання корупції та сприяє захисту осіб, які викривають